

מסורת הש"ס

(א) [תמורה ו: ע"ג].
(ב) [לחמן עג: קי: קידושין
מח: טג: עירובין יח:].
(ג) [בבבא מציעא ד: ע"ג].

תורה אור השלם

1 כשכיר שנה בשנה
יורה עמו לא ירדנו
בפרק לענין:
ירקא כה נג

גליון הש"ס

גם' חכמה מפקינן מינה.
עין לעיל דף ט"ז ע"ג
חוספות ד"ה רבא וי"ע:
"רבא" בריבין על השבט.
עין כ"ב דף ט"ז ע"ג חוס'
ד"ה דמיו: גמ' "בשם"
ש"ר: עין לעיל דף טג
פ"ח חוספות ד"ה ואמר:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה נטק.
אע"פ כ"י. ד"ה ה"א לא
הכי אסור עיין מלחמות:

מוסף רש"י

אמר רב פפא כו'
שכרא לא פסיד. רב
פפא מילי שכר ה"א וזהו
ב'.

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא

סה.

עין משפט
נר מצוה

ל"א א מ"י פ"ו מהל'
מלה וזה ה"ל ב'
סמך לאין קנא טו"ע י"ד
פ"י קפ"ט ע"ג ח:
ב' ב' מ"י ש"ס פ"ח ה"ל טו
סמך ש"ס טו"ע י"ד
פ"י קפ"ט ע"ג ח:
ב' ב' מ"י ש"ס טו"ע
ש"ס ע"ג:
ב' ב' מ"י ש"ס פ"ו ה"ל ט
סמך ש"ס טו"ע י"ד
פ"י קפ"ט ע"ג ח:
ב' ב' מ"י ש"ס פ"ח ה"ל טו
סמך ש"ס טו"ע י"ד
פ"י קפ"ט ע"ג ח:
ב' ב' מ"י ש"ס פ"ו ה"ל ט
סמך ש"ס טו"ע י"ד
פ"י קפ"ט ע"ג ח:
ב' ב' מ"י ש"ס פ"ח ה"ל טו
סמך ש"ס טו"ע י"ד
פ"י קפ"ט ע"ג ח:
ב' ב' מ"י ש"ס פ"ו ה"ל ט
סמך ש"ס טו"ע י"ד
פ"י קפ"ט ע"ג ח:

ניחא ליה דלא נסתרי עבדיה. פ"י צערוך ל' שון סתירה וקלקול
וא"ת נללו הא טעמא נמי פטור דלא חנן (ב"ק ד' יז:).
גול עבדים והוקינו משלם כשעת הגזילה אבל שטר פועלם לא
משלם ויש לומר דיש לחלק בין נחת אדעתא דגולותא לנחת
אדעתא דמלאכה כדמפלגי ההם גבי

המוקף ספינו של חבירו ועשה כה
מלאכה: **שכירות אינה משתלמת**
אלא בסוף. אפילו למ"ד כהנאל קמא
(ב"ק ד' טז: ושם ד"ה וא"כ) ובהאש
מקדש (קדושין ד' מח: ושם ד"ה דכ"ע)
דשנה לשכירות מתחילה ועד סוף
מודה דאינה משתלמת אלא לנפוק
כדל"ף הכא מקרא ואפי' למ"ד אינה
אלא לנפוק מודה דפועל יכול לחזור
בו ואפילו בח"י היום וכשהוא חוזר
הרי הוא סוף שאלו רוצה לנפוק
מקדש כה דמסקת ע"ז (ד' יז: ושם ד"ה
אלמא) הגיע לכיסה שמעמדין כה
ע"ז אסור לנפוקה וקאמר בגמרא
א"ס כנה שכרו מותר ומפרש טעמא
משום דשנה לשכירות מתחילה ועד
סוף ואימת מיתקן כמכש אחרון
מכש אחרון ליה כה שנה פרוטה:
שכירות ש"ל שנה זו אינה
משתלמת אלא בשנה
האחרת. וא"ס תאמר דנפ"צ דנכירות
(ד' ג:). דרשין דאין מורמין מן
החדש על הישן משום דכתיב שנה
שנה דמשמע אותה שנה עצמה וי"ל
דהתם כתיב שנה נלא ב' והכא
דרשין מדכתיב שנה בשנה כ"ז
דמשמע בשנה האחרת וא"ס תאמר
ד"ה שנה) גבי ככור תכלול שנה
כשנה אחת היא שנה הנכנסת כחצירתה
הי אומר זו שנה של ככור דלא
מניין לשנת עולם שא"ס נולד ככסלו
שנת עולם מסמית כשכיר יאכל עד
כסלו והשאה ה"ל למדרש שלא יא
נאכל עד שנה אחרת ולא בחור שנתו
י"ל משום דמוכח קרא דנאכל בחור
שנתו דכתיב (שמות כג) כיום השמיני
תחני ל:

נקמ' דהו שוקא. דלי לאו
הכי הוה אסור [א] אע"פ
שאחריות הדך היה על רב חמא
שהרי היו טורמין לו להניא סמורו
ולמכרה בשכר הלוואתו אבל השתא
דנקטי להו שוקא אף בחזרתו הו
כשניל טורמן וש"ר:
והלכתא

כאן רבינו: נקטי לכו שוקא. מכריזין שלא יא' אדם רשאי למכור עד שימכרו הם:
והלכתא

דלא נספרי עבדים. שלא ירגיל להיות בטל ויתעצל נסתרי התי"ו
משמשה כדרך המתפעלים בחינת ש"ן וסמ"ך כאשר יתפעל שר
ואמר תשמר שחמ"ו מתמנעת להפסיק אומיות השורש ולאשר
יאמר בגזירת סף הסמוך מגזירת סח השתומם וכן בלשון גמרא
משמרי מוסתמין אשתהי אשתתקיל:

כי מפקינן מיניה. הרבית שלקח
כדרכי אלגור דאמר רבית קנאט
יואלה בדיונים דקיימא לן כוומיה
לקמן (פמור ב'): **גלימא לא מפקינן**
מיניה. מקחו קיים וקנאט הרבית
יחזיר לבעליו: **ולמא ליה כי אנרא**
אלא. כששכרמיה אני כדמיס יקריס
הללו: **דהוה קא מישתרי לי.** כדיוח
היתה כזה אלי: **ב"רנ"ג מרבין**
על השכר. כשכר המתנת מעות
השכירות: **ואין מרבין על המכר.**
כשכר המתנת המקח. ובגמרא מפרש
טעמא: **וא"ס של חדש בחדש.** וא"ס
תמן לי שכר כל חדש כחדש שלא
תקריס לי שכר כל השנה יחד תמן
לי קלע בחדש: **וא"ס לגורן.** וא"ס
אמתין לך עד הגורן שתמכור
מתבואתך ותמן לי מעות:

שכירות אינה משתלמת אלא
לכסוף. מן הדין: **אלא לנפוק.** לסוף
הזמן. הלכך כי שקיל מיניה סלע
בחדש דהוה להו שנים עשר סלעים
אין זה שכר המתנת מעות שהרי
לא תמכיר לו לשלם שכירות עד סוף
החדש והאי דאמר ליה א"ס מעכשיו
תמן לי הרי היא לך כעשר סלעים
א"י הוה מקדים ליה הוה מחיל ליה
מדמי השכירות ומוגר ליה בפחות
משייה. אל סוףא גבי מכר משמשך
המקח דינו ליתן המעות וכי אמר
ליה א"ס מעכשיו תמן הרי היא לך
נאלף הן הן דמיה וכי מיטפי עלייהו
לגורן שכר המתנת מעות הוא: דקו
כ"ס. חספשו אחריה עד שאלאו כה
מקרא לנפוק: **טרשא שרי.** למכור
סמוריה בהמתנה ציורא מדמיה וכלגד
שלא יפרש לו א"ס מעכשיו הרי הוא
לך בפחות אלא ימכור תתם כזך וכן
ליוס פלוני: **ק"ל.** א"ס מעכשיו
הרי הוא לך בפחות דכדריא פריש
ליה דשכר המתנה הוא נטול: **טרשא**
דידי שרי. עשה שכר תמריס היה
ומכור לו בזמן הוול כמשרי כשער
של ניסן וממחין לו עד ניסן: **שיכרא**
לא פסיד. אינו מתקלקל והייתי יכול
להנישו עד ניסן: **ווי לא לריכנא.**
שאני עשיר ואיני דחוק למכור כשער
של עכשיו: **ויל כפר דידכו.** אחרי
הלקוחות דלוינו ודאי אגר נטר יחנו
ליה למר דלוינו הוה להו וזו היה שכיח
להו שיכרא טובא כשער של עכשיו:
אמר רב חמא טרשא דיד ודאי שרי.
מוכר פרקמטיא היה מוכר במקום
הוול כשער שהוא נמכר במקום
היוקר וממחין לן והן מעלין אותו
למקום היוקר והוא מקבל עליו אחריות
דך כהליכה והלקוחות משמכרים
בפרקמטיא שלוקחין ש"ס כשעמיו
ומכילין לנאן ואחריות החזרה עליהם
ובין דלא מקבלי עליהו אחריות לא
הוה מלה גבייה עד שהפרקמטיא
נמכרת והן מקבלין המעות ואותן
המעות נעשין עליהם מלה ואין

